

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาพสังคมในปัจจุบัน ความเป็นโลกาภิวัตน์ทำให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างชาติใกล้ชิดกันมากขึ้น แต่เนื่องจากแต่ละประเทศต่างก็มีภาษาที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นที่จะต้องมีการถ่ายทอดความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง หรือที่เราเรียกว่า “การแปล” นั่นเอง การแปลได้เข้ามามีบทบาทต่อสังคมไทยมานานนับร้อยปี มีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศ ทั้งการพัฒนากำลังคน พัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาวิชาการ และการพัฒนากิจการระหว่างประเทศ¹ อีกทั้งยังช่วยแก้ไขและลดอุปสรรคของช่องว่างในการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดเทคโนโลยี วัฒนธรรมของชาติหนึ่งไปสู่อีกชาติหนึ่งด้วย

หนังสือแปลเป็นสื่ออีกชนิดหนึ่งที่เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด ภาษา ประเพณี ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนปรัชญาและแนวความคิดต่าง ๆ² ทั้งยังถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความบันเทิง ภูมิปัญญา วัฒนธรรมและสภาพการดำรงชีวิตให้แก่ละชาติสามารถเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้ผ่านตัวอักษร แม้ว่าเนื้อหาของหนังสือที่แปลจากภาษาต่างประเทศอาจมีความแตกต่างในแง่ของสภาพชีวิต สภาพแวดล้อม และเชื้อชาติของผู้เขียนและผู้อ่านก็ตาม แต่หนังสือแปลก็ยังคงได้รับความสนใจและเป็นที่นิยมจากนักอ่านชาวไทย เพราะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงวรรณกรรมต่างประเทศได้รวดเร็วกว่าการที่จะต้องอ่านจากภาษาเดิม³ ช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างชาติ นอกเหนือจากนั้นยังอาจเป็นความพยายามที่จะยกระดับความรู้ของชาติให้เท่าเทียมต่างประเทศ หรือแข่งขันซึ่งดีไม่ยอมให้ชาติตนล้าหลังชาติอื่นก็เป็นได้⁴

ด้วยเหตุนี้ประเทศต่าง ๆ จึงเห็นความสำคัญของการแปลเป็นอันมาก เพราะการแปลวรรณกรรมภาษาอื่นมาเป็นภาษาของตนเอง จะทำให้ประชาชนในชาติได้อ่าน ได้รับรู้ข่าวสาร ได้ติดตาม

¹ สิทธา พินิจภูวดล, รายงานการวิจัย ความต้องการงานแปลของภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทย (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529) : 1.

² Harold. D. Lasswell, อังโน วันดี พรปฎิมากร, การไหลของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533) : 47.

³ วรณดี ต้องเคียน, หนังสือแปลในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต แผนกบรรณารักษ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515) : 3

⁴ วิทย์ ศิวะศรียานนท์, วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ (กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2531) : 181.

ความรู้ทุกๆ ด้าน และรู้เท่าทันเหตุการณ์ ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ยกตัวอย่างประเทศเพื่อนบ้านที่เจริญกว่าเราในเอเชีย เช่น สิงคโปร์ เกาหลี จีน ไต้หวัน ประเทศเหล่านี้ ล้วนให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดวิทยาการความรู้สู่คนในชาติด้วยภาษาที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของประชาชน ไต้หวันเป็นตัวอย่างของประเทศที่แปลตำราแทบทุกเล่มของอเมริกาออกมาเป็นภาษาจีนในเวลาอันรวดเร็วโดยไม่ใส่ใจปัญหาลิขสิทธิ์⁵ หรือประเทศญี่ปุ่น ที่มีการแปลวรรณกรรมทุกสาขาและแปลอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ประชาชนชาวญี่ปุ่นจึงสามารถหาความรู้ต่างๆ จากทั่วโลกด้วยภาษาญี่ปุ่นที่แปลจากภาษาต่างประเทศเรียบร้อยแล้ว⁶ งานแปลวรรณกรรมจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้คนญี่ปุ่นมีอัตราเฉลี่ยของการรู้หนังสือถึง 100 % มีอัตราเฉลี่ยการบริโภคกระดาษ 228 ก.ก./คน/ปี ในขณะที่คนไทยมีอัตราเฉลี่ยของผู้รู้หนังสือ 93 % แต่มีอัตราเฉลี่ยการบริโภคกระดาษเพียง 20 ก.ก./คน/ปี⁷ เท่านั้น ซึ่งน้อยกว่าอเมริกา ฮองกง สิงคโปร์ ไต้หวัน ประมาณ 5-15 เท่า ปริมาณการบริโภคกระดาษของคนไทยจึงสามารถสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการอ่านหนังสือของคนไทย⁸ ได้เช่นกัน และในขณะที่ประเทศไทยกำลังอยู่ในระยะการพัฒนานี้ ย่อมแน่นอนว่าการพัฒนามักจะมาจากต่างประเทศที่มีการศึกษาและการวิจัยศึกษาดีพร้อมก่อน แม้ว่าในสมัยปัจจุบันคนไทยที่รู้ภาษาต่างประเทศมีมากขึ้นและรู้ดีถึงขีดที่จะอ่านต้นฉบับออกรส แต่ก็ไม่มีริ้วว่ามีการแปลจะเลื่อมความนิยมลงๆ ไป ทั้งนี้เพราะการแปลเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง และเรื่องที่แปลดีคงจะเป็นที่นิยมอยู่ตลอดไป⁹

สำหรับการแปลเอกสารต่างๆ จากต่างประเทศมาเป็นภาษาไทยนั้น เริ่มขึ้นเมื่อใดไม่มีหลักฐานปรากฏ เท่าที่มีหลักฐานปรากฏพบว่าประเทศไทยเริ่มมีการแปลหนังสือพระไตรปิฎกภาษาบาลีมาเป็นภาษาไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยหนังสือที่แปลเป็นลายลักษณ์อักษรของไทยที่ปรากฏเป็นเล่มแรกคือชาดกเรื่อง “มหาชาติ”¹⁰ และเริ่มมีการแปลวรรณกรรมอย่างจริงจังในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยเริ่ม

⁵ กาญจนา แก้วเทพ, ล้อมวลชนในปี 2000 (ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ. 2540) : 2.

⁶ ไพโรธ เลิศพิริยกุลมล, วรรณกรรมปัจจุบัน (กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายเอกสารและตำรา สำนักส่งเสริมวิชาการ สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2539) : 223-224.

⁷ วิชัย พยัคฆโส, วารสารสุขุทัยธรรมมาธิราช. (ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2540)

⁸ ทนง โชติสรยุทธ์, “ธุรกิจสิ่งพิมพ์ : กรณีศึกษาบริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน), วารสารสุขุทัยธรรมมาธิราช (ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 กันยายน- ธันวาคม 2540) : 83.

⁹ วิทย์ ศิวะศรียานนท์, วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ (กรุงเทพฯ ; โอเดียนสโตร์, 2531): 182.

¹⁰ วรรณดี ต้องเคียน, หนังสือแปลในประเทศไทย : 72.

แปลพงศาวดารจีนที่ยังคงได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน เช่น สามก๊ก ไซอิ๋ว เลียดก๊ก ส่วนการแปลวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีจากภาษาตะวันตกของไทยน่าจะเริ่มขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยนวนิยายแปลเรื่องแรกของไทยก็คือเรื่อง “ความพยายาม” จากนวนิยายเรื่อง “Vendetta” ซึ่งแปลโดย “แม่วัน” นามปากกาของพระยาสุรินทรราชา นอกจากนั้น ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น กล่าวได้ว่าเป็นยุคที่วรรณกรรมแปลเฟื่องฟูมากที่สุด โดยพระองค์ได้ทรงแปลบทละครจากภาษาตะวันตกมาเป็นภาษาไทยหลายต่อหลายเรื่อง เช่น เวณิสวานิช ตามใจท่าน โรมิโอและจูเลียต¹¹ วรรณกรรมแปลในประเทศไทยจากชาติตะวันตกและตะวันตกจึงเริ่มมีความแพร่หลายและได้รับความนิยมจากผู้อ่านมากขึ้นตามลำดับ แม้ในรัชสมัยปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงแปลวรรณกรรม 2 เรื่องคือ “นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ” และ “ดิโต” และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงแปลวรรณกรรมจีนเช่นกัน คือเรื่อง “ผีเสื้อ” และ “เมฆเห็นน้ำไหล” งานแปลวรรณกรรมในประเทศไทยจึงมีวิวัฒนาการและนับว่ามีบทบาทสำคัญยิ่งในวงวรรณกรรมไทย

สาเหตุที่คนไทยยังคงนิยมอ่านหนังสือแปลนั้น นอกจากเพื่อความเพลิดเพลินกับวรรณกรรมต่างประเทศแล้ว ระดับการศึกษาและความตื่นตัวต่อการแสวงหาความรู้ของคนไทยที่มีเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้หนังสือแปลที่เป็นภูมิปัญญาจากต่างประเทศได้รับความนิยมมากขึ้นไปด้วย เพราะหนังสือเพื่อการให้ความรู้ตามที่กำลังเป็นที่ต้องการที่เป็นภาษาไทยนั้นยังมีเพียงไม่กี่รายการ จึงทำให้สำนักพิมพ์ในประเทศไทยต่างก็แปลหรือรวบรวมแนวความคิดจากหนังสือต่างประเทศมาสนองความต้องการของผู้อ่าน¹² แม้ว่าในสภาพปัจจุบันสำนักพิมพ์จะต้องเผชิญกับต้นทุนในการผลิตหนังสือแปลที่สูงขึ้นจากค่าลิขสิทธิ์และค่าแปลก็ตาม

เหตุที่หนังสือที่เขียนโดยคนไทยเองยังมีออกมาสู่สายตาคนอ่านไม่มากนักจนทำให้ผู้อ่านต้องหันไปพึ่งพิงหนังสือที่แปลจากต่างประเทศนั้น อาจเป็นด้วยปัจจัยหลายประการดังนี้คือ ธุรกิจทางด้านสื่อความรู้ในประเทศไทยนั้นยังเพิ่งก่อตัวขึ้นอย่างช้าๆ ประจวบกับการขนาดการสนับสนุนและส่งเสริมทั้งจากภาครัฐและเอกชนที่ยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับผลงานและคำตอบแทนแก่นักเขียนไทยที่มีความรู้ นอกจากนั้นยังอาจเนื่องมาจากปัญหาจากราคาค่ากระดาษในประเทศไทยที่มีสภาพคล้ายผูกขาดและมีภาษีที่สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนการกระจุกตัวของสำนักพิมพ์ที่ยังคงจำกัดอยู่แต่เพียงสำนักพิมพ์ยักษ์ใหญ่ ฉะนั้นการพัฒนางานเขียนแนวความรู้ของนักเขียนคนไทยจึงยังไม่สามารถแข่งขันหรือต่อสู้กับนักเขียนต่างประเทศได้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว คนไทยที่มีความรู้ดีๆ และเก่งพอยังมีอีกมากและถึงอย่างไรคนไทยก็ชอบอ่านอะไรที่เขียนเป็นภาษาไทย ยิ่งถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับไทย หรือผู้เขียนเป็นคนไทยที่รู้จักโยงเรื่องเข้าหารูปธรรมใกล้ตัวซึ่งเป็นความสนใจร่วมกันกับผู้อ่านด้วยแล้ว หนังสือเล่ม

¹¹ สายทิพย์ นุกุลกิจ, วรรณกรรมไทยปัจจุบัน (คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2538) : 313.

¹² อังชัย สันติวงศ์, “ความรู้การแข่งขัน โอกาสเพื่อความสำเร็จหรือล้มเหลว,” กรุงเทพธุรกิจ (26 กุมภาพันธ์ 2538)

นั้นย่อมเป็นที่ต้อนรับและมีคุณค่าในสายตาคนไทยมากกว่าหนังสือดีๆ มีชื่อแต่เขียนเป็นภาษาอังกฤษสักเล่มหนึ่ง¹³

นอกจากหนังสือที่เขียนโดยคนไทยจะต้องต่อสู้กับความไม่พร้อมดังที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องต่อสู้กับกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้พฤติกรรมในการบริโภคสื่อของคนไทยเปลี่ยนไป โดยหันไปรับวัฒนธรรมจากต่างชาติ โดยเฉพาะวัฒนธรรมจากตะวันตกเข้ามาอย่างมากมาย ดังจะเห็นได้จากรูปแบบการใช้ชีวิตของคนไทยที่หันไปนิยมการดำเนินชีวิตแบบชาวตะวันตกกันมากขึ้น เช่น ความนิยมในการใช้สินค้าชื่อดังจากต่างประเทศ การฟังเพลงจากต่างประเทศ การชมภาพยนตร์ต่างประเทศ การดูรายการจากต่างประเทศทางเคเบิลทีวี การติดต่อสื่อสารกับเพื่อนต่างประเทศทางอินเทอร์เน็ต และการอ่านหนังสือและนิตยสารที่แปลจากต่างประเทศ โดยเฉพาะนิตยสารต่างประเทศชื่อดังนั้นมีการซื้อลิขสิทธิ์มาแปลเป็นภาษาไทยกันอย่างต่อเนื่อง

ธุรกิจหนังสือแปลและหนังสือประเภทอื่นจึงมีอัตราการเติบโตขึ้น โดยรายได้รวมของหนังสือเล่มมีมูลค่าประมาณ 8 พันล้านบาทต่อปี เพราะมีการผลิตหนังสือขึ้นมาโดยเฉลี่ย 10,000 ชื่อต่อปี ซึ่ง ดร.สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย ได้ให้ภาพรวมของแนวโน้มการเจริญเติบโตของสิ่งพิมพ์หลังปี ค.ศ. 2000 ว่าการศึกษาของคนไทยจะสูงขึ้นเพราะจากนโยบายที่รัฐบาลเพิ่มระยะเวลาการศึกษาภาคบังคับ และจากการแข่งขันกันทุกด้านทำให้คนไทยต้องหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันกับคนอื่น ๆ อีก 3 ปีข้างหน้า คนที่อายุ 15-35 ปี จะมีการศึกษาที่สูงขึ้นและจะเป็นคนที่กระหายการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสูงขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ดร.สมชายได้ให้ข้อสรุปว่าหลัง ค.ศ. 2000 จะเป็นทศวรรษทองของสิ่งพิมพ์ก็ได้ ซึ่งเราจะเห็นได้จากอัตราการเติบโตที่สูงอย่างไม่คาดคิดมาก่อน จากเดิมหนังสือที่ขายดีนับเป็นจำนวนหมื่น ปัจจุบันเป็นจำนวนแสน และหลัง ค.ศ. 2000 หนังสือที่ขายดีจะนับเป็นล้านเล่ม¹⁴

แม้ว่าหนังสือแปลจะเป็นสื่อที่มีส่วนช่วยในการเสริมสร้างพัฒนาความเจริญและการศึกษาของคนในชาติก็ตาม แต่ในขณะเดียวกันก็อาจมีผลกระทบต่อวัฒนธรรมและวรรณกรรมไทยอยู่บ้าง ในมุมมองที่เราอาจมองข้ามไป เพราะการแปลเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมอย่างละเมียดละไม เนื่องจากวรรณคดีเป็นแสงสะท้อนของวัฒนธรรม เป็นผลลัพธ์ของการผสมของอิทธิพลด้านต่างๆ ในชีวิตสังคม

¹³กาญจนา แก้วเทพ, สื่อมวลชนในปี 2000 (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540) : 4.

¹⁴ทอง โชติสรยุทธ์, “ธุรกิจสิ่งพิมพ์ : กรณีศึกษาบริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน) ,” วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช (ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 กันยายน- ธันวาคม 2540) : 83-84.

ทำให้เราคุ่นเคยและปลูกความนิยมในชนบธรรมเนียมประเพณีที่กล่าวไว้ในวรรณคดีนั้นที่ละเล็กละน้อย โดยผู้อ่านเกือบไม่รู้สีกตัว¹⁵

หนังสือแปลได้ผ่านการถ่ายทอดจากนักแปลและสำนักพิมพ์ผู้ทำหน้าที่เป็นสื่อมวลชนที่ผลิตหนังสือแปลให้กับผู้อ่าน สำนักพิมพ์และผู้แปลจึงนับว่ามีบทบาทที่สำคัญยิ่งในฐานะสื่อมวลชนที่มีส่วนในการสร้างสรรค์หรือทำลายที่อาจจะกระทบถึงความรู้สึกนึกคิดของคนในชาติได้โดยผ่านหนังสือแปลที่สำนักพิมพ์และผู้แปลเป็นผู้เลือกเพื่อนำมาพิมพ์ โดยในสภาพปัจจุบันที่ข่าวสารมีการกระจายอย่างแพร่หลายและไร้ขีดจำกัด ความหลากหลายของหนังสือจากต่างประเทศชาติต่างๆ หลังไหลผ่านสื่อนานาชาติเข้ามาสู่ประเทศไทยอย่างรวดเร็ว การคัดเลือกหนังสือเพื่อนำมาแปลจึงเป็นสิ่งที่ทางสำนักพิมพ์ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะในสภาวะทางเศรษฐกิจในปัจจุบันที่สำนักพิมพ์จะต้องควบคุมองค์กรเพื่อให้อยู่รอดแล้ว ยังต้องเผชิญกับปัญหาของลิขสิทธิ์ที่นับวันต่างชาติต่างก็เรียกร้องการซื้อลิขสิทธิ์อย่างถูกต้องของสำนักพิมพ์ไทยมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม หนังสือแปลก็ยังคงสร้างปรากฏการณ์ให้กับวงการหนังสือไทยมาหลายต่อหลายครั้ง เพราะมีหนังสือแปลชื่อดังหลายเล่มที่สามารถเอาชนะใจผู้อ่าน หรือสร้างกระแสให้กับสังคมไทยจนติดอันดับหนังสือขายดีภายในร้านหนังสือหลายต่อหลายแห่ง

งานวิจัยในครั้งนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อต้องการศึกษานโยบายในการจัดทำหนังสือแปลของสำนักพิมพ์เอกชนและองค์กรภาครัฐที่มีการผลิตหนังสือแปล ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำหนังสือแปลของหน่วยงานเหล่านี้ ศึกษาถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการหนังสือแปลถึงสภาพปัจจุบันและในอนาคตของหนังสือแปล รวมทั้งผลกระทบที่หนังสือแปลมีต่อสังคมไทย และสำรวจพฤติกรรมของผู้อ่านและปัจจัยที่ทำให้ผู้อ่านซื้อหนังสือแปล ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นประโยชน์แก่วงการหนังสือ และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาหนังสือแห่งชาติที่ได้กำหนดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการแปลหนังสือดีจากต่างประเทศและให้มีการสำรวจตลาดและความต้องการของผู้อ่าน¹⁶ นอกจากนี้คำตอบจากการศึกษางานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวิชาการด้านสารสนเทศและผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับวงการหนังสือแปล ทั้งผู้แปล สำนักพิมพ์ และผู้ติดต่อซื้อลิขสิทธิ์ ร้านหนังสือเพื่อร่วมกันพัฒนาหนังสือแปลในประเทศไทยได้อย่างถูกต้องทางมากขึ้น

¹⁵วิทย์ ศิวะศรียานนท์, วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531) : 182.

¹⁶วารสารการอ่าน (ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 และปีที่ 10 ฉบับที่ 1-2 พฤษภาคม 2540) : 12,15.

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายในการจัดทำหนังสือแปลของสำนักพิมพ์กลุ่มตัวอย่างแต่ละแห่งและองค์กรภาครัฐที่มีการจัดพิมพ์หนังสือแปล
2. เพื่อสำรวจการใช้ประโยชน์และปัจจัยที่ทำให้ผู้อ่านกลุ่มตัวอย่างซื้อหนังสือแปล
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีบทบาท อิทธิพลและผลกระทบต่อการจัดทำหนังสือแปลในประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาถึงทิศทางในอนาคตของหนังสือแปล และผลกระทบของหนังสือแปลที่มีต่อสังคมไทย

ปัญหานำวิจัย

1. สำนักพิมพ์เอกชนและองค์กรภาครัฐที่มีการผลิตหนังสือแปล มีการกำหนดนโยบายในการจัดทำหนังสือแปลอย่างไร
2. ปัจจัยทั้งภายนอกและภายในองค์กร ข้อใดที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการผลิตหนังสือแปล
3. หนังสือแปลมีผลกระทบต่อวัฒนธรรม ทักษะคิด ค่านิยม สังคมและธุรกิจหนังสือในประเทศไทยอย่างไร
4. สำนักพิมพ์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการหนังสือแปล มีความคิดเห็นต่อหนังสือแปลในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร
5. ปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหนังสือแปลของผู้อ่าน และผู้อ่านมีการใช้ประโยชน์จากหนังสือแปลอย่างไร

ข้อสันนิษฐาน

1. สำนักพิมพ์เอกชนแต่ละแห่งและองค์กรภาครัฐที่มีการจัดทำหนังสือแปล มีแนวทางและนโยบายในการจัดทำหนังสือแปลที่แตกต่างกัน
2. ปัจจัยภายนอกและภายในองค์กรของสำนักพิมพ์เอกชนแต่ละแห่งและองค์กรภาครัฐที่มีการจัดทำหนังสือแปลมีส่วนที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดทำหนังสือแปล
3. หนังสือแปลยังมีแนวโน้มในการเติบโตไม่มากนัก เนื่องจากยังประสบปัญหาและอุปสรรคต่างๆ

ขอบเขตการวิจัย

1. สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสำนักพิมพ์เอกชนและองค์กรภาครัฐที่มีการผลิตหนังสือแปล
2. สัมภาษณ์ผู้เป็นตัวแทนติดต่อซื้อลิขสิทธิ์การแปลหนังสือจากต่างประเทศ
3. สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องและอยู่ในวงการหนังสือแปล คือ
 - 3.1 ประธานสมาพันธ์องค์กรเพื่อพัฒนาหนังสือและการอ่าน
 - 3.2 ประธานชมรมนักแปลแห่งประเทศไทย
 - 3.3 อดีตนายกสมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย
4. สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้อ่านหรือซื้อหนังสือแปลจากร้านหนังสือกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหนังสือแปลในประเทศไทยให้สอดคล้องกับความต้องการ และเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านคนไทย
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำ การจำหน่ายและการบริโภคหนังสือแปลในประเทศไทยและหาแนวทางในการแก้ไข
3. เพื่อนำผลจากการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาในอนาคตถึงผลกระทบของหนังสือที่แปลจากต่างประเทศที่มีต่อสังคมไทย
4. เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับหนังสือแปล ซึ่งในปัจจุบันข้อมูลการศึกษาวิจัยด้านนี้ยังมีน้อยมาก

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเฉพาะผู้บริโภคหนังสือในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งเน้นศึกษาภูมิหลังทางประชากร ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหนังสือแปลและการใช้ประโยชน์จากหนังสือแปลของผู้อ่านกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น ดังนั้นจึงไม่สามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปอธิบายปัจจัยดังกล่าวที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหนังสือแปลของผู้อ่านได้อย่างครอบคลุม

นิยามศัพท์

1. **สถานภาพ** หมายถึง สภาพการผลิตหนังสือแปลในปัจจุบันของสำนักพิมพ์เอกชนและองค์กรภาครัฐ
2. **การเติบโต** หมายถึง การขยายตัวของการจัดทำหนังสือแปล และความนิยมในการอ่านหนังสือแปลของผู้อ่านคนไทย
3. **หนังสือแปล** หมายถึง หนังสือที่มีการถ่ายทอดจากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทยซึ่งมีการเรียบเล่มถาวร และมีวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์ โดยแบ่งเป็นหนังสือในแนวบันเทิงคดีและสารคดี ในที่นี้หมายถึงหนังสือที่แปลมาจากภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น
4. **ผลกระทบ** หมายถึง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียต่อวงการหนังสือในประเทศไทยและสังคมไทย
5. **สังคม** หมายถึง สภาพแวดล้อมในสังคมไทย